

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Vladimír KOSINA

Název práce: Kvalita života seniorů

Oponent práce: PaedDr. Monika Žumárová, Ph.D.

Jedná se o společensky závažné a aktuální téma, které se často řeší na různých úrovních a v posledních letech je stále naléhavější. Diplomová práce vychází z pečlivě zpracované struktury práce (obsahu), kde teoretická část práce (cca 34 stran) a výzkumná část má standardní strukturu (cca 30 stran). Celkově má práce cca 66 stran vlastního textu a přílohy. Cíl práce je formulován ve stručném úvodu (str. 2) a je následně východiskem pro stanovení průzkumného cíle a hypotéz (str. 42). V závěru práce se autor vrací k plnění cíle.

V teoretické části autor důsledně vychází z charakteristiky základních pojmů, jako jsou stáří a stárnutí, vybraných stránek života seniorů (ageismus, týrání apod.), včetně vymezení kvality života a jejích dimenzí, včetně podpory kvality života seniorů. Zde lze ocenit zejména kapitoly č. 1.3 a 1.4 zejména v oblasti jejich aktuálnosti. Teoretická východiska vycházejí z pohledu sociální pedagogiky na kvalitu života seniorů. Četné citační odkazy jsou často doplňovány vlastními názory autora. Přínosné je i grafické doložení současného stavu v oblasti demografické křivky týkající se stárnoucí populace u nás, ale i porovnání ČR s Německem a Švédskem (str. 14 - 18). Současně se zde autor zaměřuje i na oblast významu měření kvality života u seniorů a způsobům jejího zjišťování např. prostřednictvím metodiky času.

Praktická část je uvedena kapitolou s popisem metodiky času převzaté od jejího tvůrce Miroslava Stehlíka (1980), která byla schválena v resortu ministerstva obrany (str. 35). Úkolem respondenta je vyjádřit se k týdenní časové zátěži podle 24 vybraných položek (str. 36) a to ve fázi tzv. ALFA (realita) a následně pak ve fázi BETA (kdyby mohl a nebyl ničím omezován). Dotazník byl upraven (doplněn) a rozdělen do 4 oblastí – vybrané demografické charakteristiky (vzdělání, rodinný stav, ekonomická aktivita, věk, pohlaví a bydliště), část ALFA s výčtem 27 oblastí, další třetí oblast byla zaměřena na subjektivní zhodnocení kvality vlastního života, poslední byla část BETA opět s 27 položkami. Po realizovaném předvýzkumu na 8 respondentech přistoupil velmi dobře autor k jistým modifikacím některých položek dotazníku, ale hlavně ke změně techniky sběru dat tak, aby byla vstřícnější k respondentům (str. 40) – šetření bylo realizováno technikou řízeného rozhovoru. Náročnost získávání dat řešil autor ve sdružené spolupráci s Univerzitou Pardubice, kdy role tazatelů byla svěřena studentům výše uvedené univerzity. Následně si ke každé oblasti stanovil vlastní hypotézu, kde výchozím mělo být zjištění případných rozdílů (statisticky významných závislostí) co do pohlaví. Celkem se šetření zúčastnilo 245 respondentů. Zjištěná data jsou pak přehledně prezentována v souhrnné tabulce č. 8 a následně jsou uváděny výsledky k hypotézám, kde se potvrdila testem ANOVA statisticky významná závislost mezi vyjádřením mužů a žen. Podrobnější diskuse k získaným výsledkům je však jen u některých z nich, co např. u H16, H20? Kde jsou prezentovány výsledky ze třetí části šetření týkající se subjektivního pohledu na kvalitu života (viz str. 40 + viz příloha část III dotazník)?

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce je velmi dobrá, práce je uspořádaná a přehledná, diplomant se vyjadřuje srozumitelně, bez gramatických nedostatků.

Odborné zdroje autor využívá s citem a v dostatečné míře, dodržuje citační normu. Seznam pramenů je aktuální a rozsáhlý, včetně mnoha zahraničních a elektronických. Zastoupeny jsou sborníky, odborná periodika i monografie.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

- V kapitole o stáří a stárnutí jsou uvedeny a komentovány různé přístupy – kdo je tedy pro tuto práci chápán jako senior? Uveďte to pak následně i ve vazbě k vymezení 4 věkových kategorií v tabulce č. 2 (str. 45) – demografické vymezení respondentů podle věku.
- Při obhajobě zdůvodněte, proč bylo vybráno ze zkoumaných demografických ukazatelů jenom hledisko pohlaví a ne např. věk, bydliště, vzdělání apod.? Byl nějaký rozdíl mezi všedními dny a víkendem?
- Dále prosím uveďte zdůvodnění alespoň dvou vybraných hypotéz – co Vás vedlo k jejich stanovení, na jakém základě se domníváte, že tam budou existovat určité rozdíly apod.

V Hradci Králové dne 5. 4. 2015